

**REMISSVAR**Datum  
2013-01-07Dnr  
830-26210-12/112

Justitiedepartementet

103 33 Stockholm

**Yttrande över Ds 2012:31 App to date - Konsumenternas  
rättsliga ställning när varor eller tjänster betalas via  
telefonräkningen, m.m.**

Kronofogdemyndigheten (KFM) tillstyrker promemorian samt de presenterade förslagen, men vill lämna följande synpunkter.

**4.2 Näringsidkarens informationsplikt**

Näringsidkare har ofta allmänna villkor föreskrivna i standardavtal. Standardavtalen är omfattande samt reglerar fler rättigheter och skyldigheter än de en konsument kan förväntas sätta sig in i. Informationsplikten för standardavtal till konsument är därför mycket långtgående. Vid elektroniska avtal finns sällan en tydlig information om standardavtalets hela innebörd.

Reglerna om näringsidkares informationsplikt i konsumentavtal är utformade som minimiregler. Näringsidkaren är skyldig att som minst informera om vissa grundläggande villkor i avtalet. För reglering av andra villkor hänvisas till tillämpning av 36 § avtalslagen. Det rättsliga skyddet är här i praktiken svagt för konsumenten. Att driva en konsumenttvist med tillämpning av 36 § avtalslagen är mycket svårt, vilket återspeglas tydligt i en tunn praxis.

För att förhindra att oseriösa näringsidkare utnyttjar möjligheten att skriva in otillbörliga villkor i standardavtalen anser KFM att det behövs en utredning om konsumenternas möjlighet att på ett enklare sätt få det egna avtalet och dess villkor prövade i domstol. Om detta instrument skapas finns en bättre möjlighet för konsumenten att frånträda betungande avtal som långsiktigt kan leda till en onödig skuldsättning. Det skulle även långsiktigt kunna minska antalet ansökningar om betalningsförlägganden hos KFM.

KFM välkomnar en snabb implementering av konsumenträttsdirektivet (2011/83/EU). Eftersom näringsidkaren blir skyldig att klargöra att en beställning medför betalningsskyldighet minskar både risken för att konsumenten blir överskuldssatt och att näringsidkaren därav drabbas av kreditförluster.

**REMISSVAR**Datum  
2013-01-07Dnr  
830-26210-12/112**5.5 Pinkod för SIM-kortet utgör inte ett betalningsinstrument**

KFM delar utredningens ståndpunkt att pinkod till SIM-kort inte utgör ett betalningsinstrument i lagens mening. Tolkningen ger ett incitament för näringsidkaren att börja nyttja säkrare betaltjänster som kräver särskild kod för betalningar. Detta förebygger risken för överskuldsättning hos konsumenten och därmed minskar risken för kreditförluster hos näringsidkaren.

**6.1 Underårigas skydd**

KFM anser att barn och ungdomar har ett särskilt behov av skydd mot att hamna i ekonomiska svårigheter. Utredningens uppdrag att belysa konsumentskyddet i situationer där barn är inblandade är av central betydelse ur ett barnperspektiv. Utredningen belyser den rättshandlingsförmåga underåriga har vid beställning i eget namn. Även om rättsläget avseende underårigas rättshandlingsförmåga är klarlagt i teorin, har det visat sig att reglerna är svåra att tillämpa praktiskt i det enskilda fallet. Detta återspeglas framför allt i praxis på området. För att underåriga ska få ett tillräckligt skydd behöver gällande regler få genomslag i praktiken. Skyddet ska vara tydligt.

13 kap. 2 § föräldrabalken fastslår att överförmyndarens samtycke krävs för att en underårig ska få ingå avtal som innebär skuldsättning. Bestämmelsen är klart formulerad, men trots detta får underåriga fortfarande krav riktade mot sig. En del av dessa skulder hamnar hos KFM. Ett tillägg i 9 kap. 6 § föräldrabalken i kombination med mer information till föräldrar, underåriga och branschen, bedömer KFM skulle förstärka underårigas skydd. En bredare översyn av reglerna om underårigas rättshandlingsförmåga är också angelägen i samma syfte.

KFM anser att föräldrar inte ska bli automatiskt betalningsskyldiga om barnet utan samtycke från föräldern genomfört köp med föräldrarnas mobiltelefon. Detta är av särskild betydelse för att förebygga att familjer blir skuldsatta.

**9.3 Förslag om ny lag för att förhindra förlängning av konsumentavtal**

KFM tillstyrker utredningens förslag till lag om konsumenters rätt att hindra förlängning av avtal. KFM anser att lagen kan bli ett bra verktyg för att förebygga överskuldsättning genom ofrivillig förlängning av avtal. Förslaget bedöms ge förbättrade möjligheter för näringsidkaren att få fullt betalt för sina produkter och tjänster. Lagförslaget anses inte innebära ökade kreditförluster för näringsidkaren.

**REMISSVAR**Datum  
2013-01-07Dnr  
830-26210-12/112

Detta yttrande har beslutats av undertecknad biträdande rikskronofogde. I den slutliga handläggningen har även deltagit verksamhetschefen Maria Mindhammar, kanslichefen Karin Berglöf Hedar, processutvecklaren Åsa Mattson och verksjuristen Anna-Karin Falkenstrand, föredragande.

Erica Wass

Anna-Karin Falkenstrand